

Міністерство науки і освіти України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Ю. К. ЯКОВЛЄВА

**СОЦІАЛЬНИЙ РОЗВИТОК ДОНЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ:
СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФЧНИЙ АСПЕКТ**

(під науковою редакцією проф. Л. М. НЄМЕЦЬ)

Харків – 2014

УДК 911.3 (477.62)
ББК 65.049 (4УКР – 4ДОН)
Я47

Рецензенти:

Барановський М. О.

д. геогр. н., професор

Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя

Голіков А. П.

д. геогр. н., професор

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Мезенцев К. В.

д. геогр. н., професор

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

*Затверджено до друку рішенням Вченої ради
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
(протокол № 1 від 13 січня 2014 року)*

Яковлєва Ю. К.

Я47

Соціальний розвиток Донецької області : суспільно-географічний аспект : монографія / [під наук. ред. Л. М. Немець]. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. – 416 с.

ISBN 97-966-285-069-7

В монографії викладено результати комплексного суспільно-географічного дослідження соціального розвитку соціогеосистем Донецької області за період 2000-2011 рр., детально описані суспільно-географічні особливості, демографічні процеси і геоекологічна ситуація регіону. Проаналізовано поняттєво-термінологічний апарат і методологічні питання дослідження соціального розвитку старопромислових регіонів як об'єкту суспільної географії, вперше обґрунтовано суспільно-географічну концепцію регіонального соціального розвитку. Детально описані результати дослідження розвитку міських і районних соціогеосистем з позицій вперше пропонованого автором суспільно-географічного підходу. Зокрема, виконано їх групування методом кластерного аналізу і розглянуто особливості територіального розподілу кластерів; виконано локальні класифікації соціогеосистем за показниками системного розвитку (графоаналітичним методом, за інформаційно ентропією, параметрами траекторії соціального розвитку) і побудовано узагальнену класифікацію; виконано моделювання траекторій соціального розвитку соціогеосистем, досліджено їх конфігурацію, узгодження, виконано класифікацію за динамікою розвитку. Проаналізовано динаміку статистичних параметрів соціального розвитку соціогеосистем, виділено періоди прогресивного і регресивного їх розвитку, пропоновано підходи до визначення шляхів оптимізації соціального розвитку регіону. Монографія буде корисною для вчених, географів, економістів, які займаються проблемами регіонального розвитку, наукових співробітників, аспірантів і студентів, що навчаються за спеціальністю «економічна і соціальна географія».

ISBN 978-966-285-069-7

© Харківський національний
університет імені В. Н. Каразіна, 2014
© Яковлєва Ю. К., 2014

ВСТУП
ВВЕДЕНИЕ
INTRODUCTION
РОЗДІЛ 1. СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНИЙ АСПЕКТ РОЗВИТОК ДОНЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ

- 1.1. Загальна характеристика
- 1.2. Особливості соціального розвитку
- 1.3. Особливості демографічного розвитку
- 1.4. Розвиток економічної діяльності
- 1.5. Економічні особливості

РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТОК ДОНЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ

- 2.1. Розвиток міської та районної економіки
- 2.2. Формування економічної структури

РОЗДІЛ 3. РОЗВИТОК СОЦІАЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНИХ СИСТЕМ ДОНЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ

- 3.1. Особливості соціально-географічного розвитку
- 3.2. Забруднення та екологічна ситуація
- 3.3. Споживання енергетичних ресурсів
- 3.4. Утворення та розвиток міських і районних центрів
- 3.5. Стан грунтів та водних ресурсів
- 3.6. Вплив економічного розвитку на соціогеосистеми

РОЗДІЛ 4. СОЦІАЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНИЙ АСПЕКТ РОЗВИТОК СТАРОПРОМИСЛОВИХ РЕГІОНОВ ДОНЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ

- 4.1. Аналіз поведінки населення
- 4.2. Аналіз підприємництва
- 4.3. Соціальні проблеми
- 4.4. Цілі та чинники розвитку регіонів